

ODDLAUG HOVDE

Jeg oppdaget naturen gjennom fotolinsen

Det var nyttårskveld under krigen. En frue fra byen på nyttårsbesøk ble hentet på stasjonen av bonden med hest. Månen skinte og laget krystaller av snøen langs veien, det var kaldt, det knirket under hest og slede. Byfruen kom fra blendingsgardiner og kunne ikke se seg mett på denne snøen som lå som et glitrende teppe rundt granene. Se hvor vakkert der er, sa hun. Bonden var trøtt, han visste hvordan det var en arbeidsdag i skogen med all denne «stasen» rislende ned gjennom krage og sko. Han tenkte sitt og svarte: Gå oppi der og kjenn hvor vakkert det er!

Jeg vet med sikkerhet at den bonden aldri har gått omkring med noe så latterlig som en «kasse» på brystet og «knipset» bilder. Og en kan, som han, leve midt oppe i naturherlighetene uten å se noen særlig skjønnhet der. I mitt tilfelle var det faktisk et fotoapparat som dro sløret fra øynene. Det var bildene som viste meg hvordan et landskap så ut, viste detaljer jeg aldri har visst var der. Ja, jeg endog betvilte at de fantes. Ved nærmere ettersyn var det der alt sammen og mye mere til. Ei bjørk, en skigard og endatil en stein som før lå ubemerket, endret form og fasong fra ulike synspunkter, etter tidspunkt på dagen, i sol eller gråvær.

Og hvilke øyne som ble satt på lerretet da jeg fikk se fargebilder fra steder jeg selv hadde gått. Disse fargene kunne umulig finnes. Jo, de var der i rik mangfoldighet og i god blanding, som de bare finnes i naturen selv. En vinterdag jeg trodde var bare sort hvit

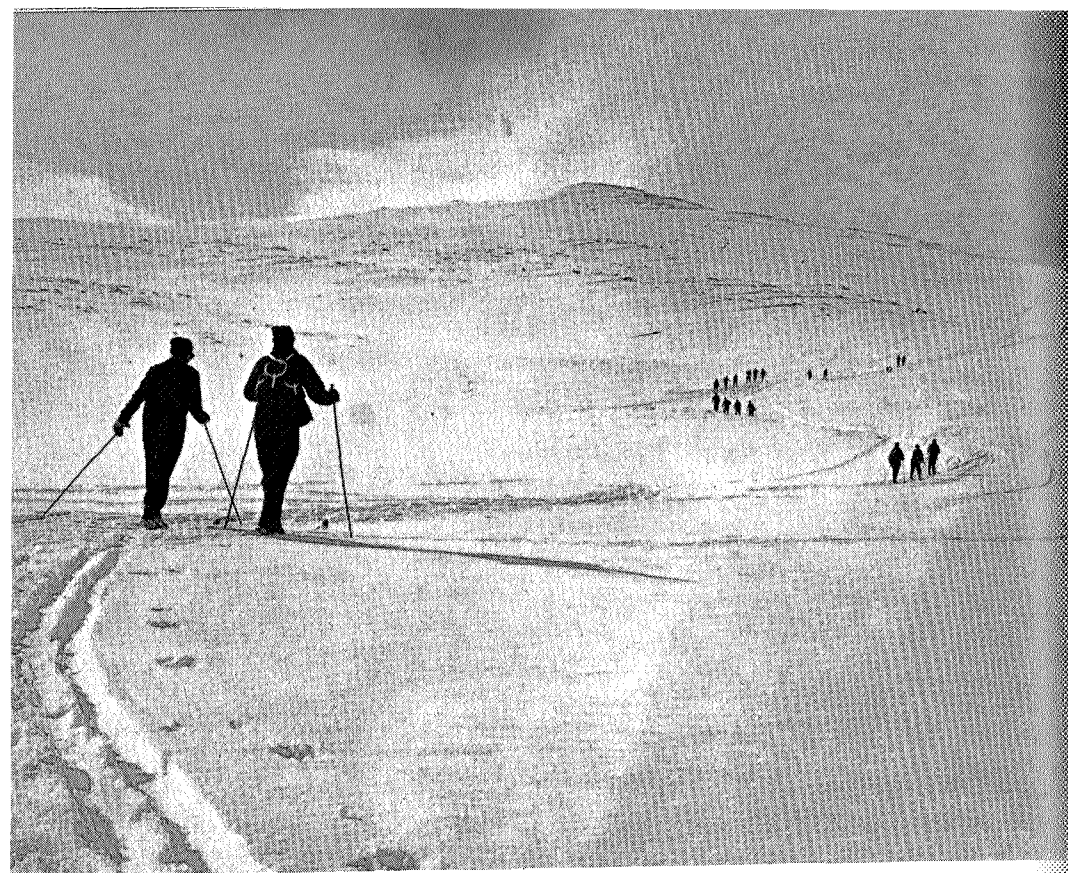

Et av de mange motivene som begeistret meg

Foto: Forfatteren

ble plutselig full av de herligste valører. En himmel jeg trodde bare var grå, kunne ha så mange fine farger, virkelige farger. Høsten som før var full av regn og bare en trist nødvendighet før vinteren, ble en sprakende fargeprakt. Det ble stadig opplevelse og forundring over at jeg ikke hadde oppdaget dette før.

Det skal ikke være så bra slik å se naturen gjennom en kameralinse. For meg er den blitt nøkkelen til noe jeg før ikke visste noe om. Jeg vandrer omkring i skog og mark og fjell for å se. Og «kassen» er med, selv om den faktisk sjelden blir brukt. Men det kunne jo hende en traff på noe som en absolutt burde «ta med seg hjem».

Vinteren har mer enn bare hvitt og svart. Det oppdaget jeg gjennom fotolinsa da jeg begynte å bruke fargefilm

Foto: Forfatteren

Ikke alltid blir det like vellykket, men da er det bare å forsøke igjen og oppdage nye ting på gamle stier.

Mennesket i naturen ble neste oppdagelse.

En stor dag var det da jeg fant en gammel fjellgubbe som hadde alle sine barndoms tenner i god behold. La gå at de var brune av elde og tobakk, og at bildet knapt ble brukbart. Det som tellet var gleden over å møte en ekte fjellmann.

En tur utenfor grensene kan ikke tenkes uten at bilen er godt lastet med fotoapparater og film. Siste sommer ble det Jugoslavia og Grekenland. Familiens øvrige medlemmer, som før så meget skeptisk på mine mer eller mindre vellykkede ekspedisjoner uti fotograferingen, er nå blitt merkelig interessert. Rett som det er

Den greske gjeteren inspirerte til dette «knipset»

Foto: Forfatteren

lyder det faktisk slik: Er dette noe å ta med? Og ut av bilen bærer det for å «ta» en skjegget og mørk sydens sønn, kjørende med kyr foran sin knirkende kjerre. Min sønn roper i sin fjortenårige nød: 100 og 11? Min ektemann sveiver med filmapparatet og spør: Jeg setter det på 8? Jeg tar et rask overblikk på den steikende sola, føler meg som en levende oppslagsbok i foto, og svarer tilbake: Pass på avstanden! Det samme kunne det være, kan hende glemte han å ta lokket av linsen. Men moro var det alt sammen. Og mye fikk vi sett. Den innfødte betraktet oss med stor sinnsro, stoppet sine trekkdyr, og så pratet vi i vei med armer og bein i dette fremmede, som det er så vanskelig å nå i noen korte, hektiske sommeruker.

Vel hjemme igjen opplever en turen på nytt og på nytt. Glemte er strabasene i Grekenlands fjell med sola midt oppe på himmelen.

Glemt er den gjenstridige filmen som hengt seg opp, så vi måtte okkupere et kapell til mørkerom. To måtte til for å holde sola ute og en til å stagge nyssgjerrige turister, som aldri før hadde sett dører tett med ulltepper. — Eller vi «tar fram» fottøren over Innerdalsfjellene og gleder oss enda en gang over denne perle i vår fjellverden. Avkjølede bad i iskalde fjellbekker eller saueflokk som samler seg for natten på den glatte berghylla øverst mot himmelen.

Og underet er skjedd: Ingen er så takknemlig, interessert tilskuer som hin bonde fra nyttårskvelden! Han tygger på det, sammenlikner våre grønne enger med Grekenlands brunsvide jord. Han merker seg den greske kua eller eslet foran vogna, leid av en stolt bonde med rutet forkle. Han rister på hodet, og verden har plutselig fått form og farge også for ham.

CECIL
COLLIN-HANSEN

Det går en sang i skogen

*Der går en sang i skogen
så skinnende lys og glad.
Den stiger fra lyng og bjørkeblad.*

*Der går en sang i skogen
om all den sorg i verden var.
Den synker fra gran og furubar.*

*Og han som lever med skogen
og suger dens ånde inn,
han bærer til siste milen
den sangen i sitt sinn.*

*

Og sangen er hans sinn.

* * *

Og sangen er hans sinn, står det i siste linje på Cecil Collin-Hansens dikt. Hva er forfatterens dypere mening med det, mon tro? Da jeg kom over disse verselinjene, ble jeg så interessert at jeg stakk oppom ham en dag for å få hans egne ord om denne verselinjen. Og her er svaret jeg fikk — — skriftlig: